

**ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ:** ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ – Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:** 14-3-2026

ΚΕΙΜΕΝΟ:

**Η λύση του γόρδιου δεσμού**

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρήλθε, πόθος λαμβάνει αὐτὸν τὴν ἄμαξαν ἰδεῖν τὴν Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν. Πρὸς δὲ δὴ ἄλλοις καὶ τότε περὶ τῆς ἀμάξης ἐμυθεύετο, ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν, τοῦτον χρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας. Ἦν δὲ ὁ δεσμός ἐκ φλοιοῦ κρανίας καὶ τούτου οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλυτον δὲ περιιδεῖν οὐκ ἤθελε, μὴ τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσῃται, παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν καὶ λελύσθαι ἔφη. Ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. Καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταὶ τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τὰ τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

**Ἀρριανός, Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις 2.3.1-8 (διασκευή)**

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Γιατί θέλησε ο Αλέξανδρος να λύσει τον γόρδιο δεσμό;  
(Μονάδες 3)
2. Ποιες δυσκολίες παρουσίαζε το εγχείρημα του Αλεξάνδρου και πώς τις ξεπέρασε ο νεαρός βασιλιάς;  
(Μονάδες 3)
3. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με την κατάλληλη λέξη μέσα από την παρένθεση (διαζύγιο, ζυγαριά, ζευγαρωτός, ζέψιμο, συζυγία, διαζευγμένος)  
α) Η διάλυση ενός γάμου γίνεται με την απόφαση των δυο συζύγων να πάρουν \_\_\_\_\_.  
β) Τα ρήματα της νέας ελληνικής χωρίζονται σε α' και β' \_\_\_\_\_.  
γ) Πολλά ποιήματα έχουν \_\_\_\_\_ ομοιοκαταληξία.  
δ) Το \_\_\_\_\_ του αλόγου πρέπει να γίνει υπομονετικά και με ηρεμία.

- ε) Είναι πλέον \_\_\_\_\_ και βλέπει τα παιδιά του δύο φορές την εβδομάδα.  
στ) Ανέβηκα στη \_\_\_\_\_ και διαπίστωσα πως είχα παχύνει κατά δύο κιλά.

(Μονάδες 3)

4. Να αντιστοιχίσετε τα ρήματα της στήλης Α' με τα παράγωγα ουσιαστικά της στήλης Β':

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1. ἐγείρω	α. διαβατήριον
2. λύω	β. σήμαντρον
3. ρέω	γ. ρεῖθρον
4. διαβαίνω	δ. ἐγερτήριον
5. κινῶ	ε. λῦτρον
6. σημαίνω	στ. κινητήρ

(Μονάδες 3)

5. Να μετατρέψετε τα παρακάτω ουσιαστικά στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού.

- α. τῆς ἀμάξης → .....  
β. τὰ σημεῖα → .....  
γ. τοῖς θεοῖς → .....  
δ. αἱ βρονταί → .....  
ε. (ὡ) μαθηταί → .....  
στ. ταῖς τραπέζαις → .....

(Μονάδες 3)

6. Να συμπληρωθούν τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της δεικτικής αντωνυμίας *οὗτος, αὕτη, τοῦτο*.

- α. Οἱ τόποι ..... χθαμαλοὶ εἰσι.  
β. .... τῷ τρόπῳ ἐτείχησαν οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν.  
γ. Ἐπλεύσαμεν τρεῖς ἡμέρας καὶ περὶ ..... τὰς νήσους.  
δ. Οὐ γινώσκω ..... τὰ παιδιά.

(Μονάδες 2)

7. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα διατηρώντας το πρόσωπο και τον αριθμό των ρημάτων.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΙΣΤΕΥΟΥΣΙ			
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ		έλύετε		
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ			γράφεις	
ΑΟΡΙΣΤΟΣ				
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ				τέθυκε
ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ				

(Μονάδες 3)

